

А. В. Іванищева

старший викладач кафедри економіки та управління

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРІОРИТЕТНИХ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

В цілях стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць Кабінет Міністрів України визначив перелік пріоритетних галузей економіки.

Статтею 2 Закону № 5205-VI «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» визначено, що пріоритетними галузями економіки є галузі, спрямовані на забезпечення потреб суспільства у високотехнологічній конкурентоспроможній екологічно чистій продукції, високоякісних послугах, які реалізують державну політику щодо розвитку виробничого та експортного потенціалу, створення нових робочих місць [1].

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2013 р. № 843-р до пріоритетних галузей економіки відносяться:

- 1) агропромисловий комплекс за напрямками — виробництво, зберігання харчових продуктів, у тому числі дитячого харчування, а також виробництво біопалива, з орієнтацією на імпортозаміщення;
- 2) житлово-комунальний комплекс за напрямками:
 - створення об'єктів поводження з відходами (побутовими, промисловими та відходами, які утворилися в результаті добування та перероблення корисних копалин і виробництва електричної та теплової енергії);
 - будівництво, реконструкція і технічне переоснащення у сфері теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення;
- 3) машинобудівний комплекс за напрямками — виробництво нових та імпортозаміщуючих видів комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, машин і устаткування, електричного устаткування, автотранспортних та інших транспортних засобів;
- 4) транспортна інфраструктура за напрямками — будівництво, реконструкція і технічне переоснащення у сфері транспортної інфраструктури;

5) курортно-рекреаційна сфера і туризм за напрямками — будівництво курортно-рекреаційних об'єктів та об'єктів туристичної інфраструктури;

6) переробна промисловість за напрямом — імпортозаміщуюче металургійне виробництво.

Також держава надає преференції підприємствам альтернативної енергетики і сектора інформаційних технологій.

Як ми бачимо, більшість пріоритетних галузей потребує впровадження інновацій. Для цього нашої державі треба звернутись до світового досвіду.

У світовій практиці підтримки інноваційної діяльності вироблено значну кількість інструментів, за допомогою яких держава реалізує необхідні функції у цій сфері. Серед них можна виділити наступні групи.

Пряма фінансова підтримка інноваційних процесів:

- безпосереднє фінансування утворення нових галузей, наукоємних виробництв тощо за рахунок коштів державного бюджету;

- ініціювання створення та фінансування науково-дослідницьких програм;

- надання безпроцентних чи пільгових позик та грантів, державне замовлення на інноваційні продукти;

- компенсація банківського процента цілком чи його частини в разі спрямування позики на фінансування інвестицій у технологічні інноваційні зміни.

Фіскальні пільги для інноваторів:

- зниження ставок податку на прибуток підприємств та інших відрахувань до бюджету, податковий кредит інноваційним підприємствам;

- зменшення суми прибутку до оподаткування шляхом виключення з нього вартості досліджень чи освоєння нової технології, пільгова амортизація для фірм, визначених як інноваційні;

- відстрочка сплати імпортного мита чи звільнення від його сплати в разі ввезення товарів для реалізації інноваційного проекту.

Інші правові, інфраструктурні, економічні та політичні інструменти підтримки інновацій:

- удосконалення законодавства про авторське право, патентних відносин;

- введення системи сертифікації та стандартів, що заохочує споживання інноваційних товарів;

- розвиток та підтримка системи освіти в країні. Важливо звернути увагу на підготовку професійних управлінських кадрів;

- тимчасовий дозвіл на монополію виробника інноваційних товарів та впровадника інноваційних технологій або, навпаки, обмеження монопольного становища, що зменшує витрати нових виробників товарів чи послуг;

- надання державних замовлень підприємствам для гарантування компенсації витрат на фінансування інновацій;

- здійснення державного лобювання інтересів українських виробників інноваційної продукції на міжнародному рівні [2, с. 27].

Таким чином, для розвитку пріоритетних галузей економіки важливо залучати інвесторів, що дозволить розвивати високотехнологічні виробництва, проводити технічне переоснащення та створювати нову сучасну інфраструктуру.

Література

1. Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць [Електронний ресурс] : Закон України від 6 вересня 2012 р. // Верховна Рада України. - Електрон, дан. (1 файл). — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>. — Назва з екрана.
2. Ткаленко Н. В., Юрченко Ю. Д. Особливості державного регулювання процесів інноваційного ресурсу в Україні [Електронний ресурс] / Н. В. Ткаленко, Ю. Д. Юрченко // Чернігівський науковий часопис Чернігівського державного інституту економіки і управління. Сер. 1 : Економіка і управління. — 2013. — № 1. — С. 20-31. — Електрон, дан. (1 файл). — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Chnch_ekon_2013_1_5.pdf. — Назва з екрана.